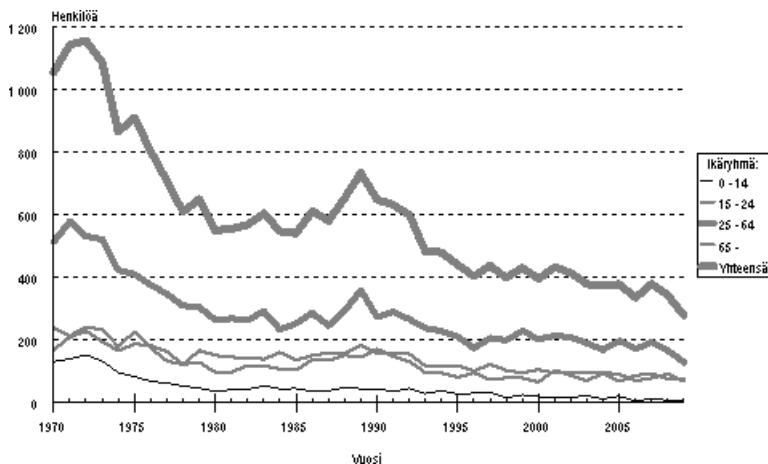

Tieliikenneonnettomuustilasto 2009

Tieliikennekuolemien määrä laski 19 prosenttia vuonna 2009

Vuonna 2009 tapahtui 6 414 henkilövahinkoon johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Niissä menehtyi 279 ja loukkaantui 8 057 ihmistä. Kuolleita oli 65 vähemmän kuin vuonna 2008. Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia ja loukkaantumisia oli myös edellisvuotta vähemmän.

Tieliikenteessä kuolleet ikäryhmän mukaan

Verrattuna vuoteen 2008 liikennekuolemien määrä väheni selvästi heinäkuussa sekä loka-marraskuussa 2009. Heinäkuun aikana kuolleita oli 15 vähemmän ja loka-marraskuun aikana 38 vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2008. Kohtaamisonnettomuuksissa kuolleita oli 76, mikä on 16 vähemmän kuin vuonna 2008. Suistumisonnettomuuksissa kuolleiden määrä väheni kymmenellä. Suistumisonnettomuuksissa kuolleita oli 100 vuonna 2009.

Lasten tieliikennekuolemat vähenivät vuoteen 2008 verrattuna. Lapsia menehtyi liikenteessä kuusi, mikä on kaksi vähemmän kuin vuonna 2008. Jalankulkijoita menehtyi 30 vuonna 2009, eli 23 vähemmän kuin vuonna 2008. Pyöräilijöiden tieliikennekuolemien määrä nousi hieman edellisvuodesta. Vuonna 2009 polkupyöräilijöitä menehtyi 20 eli kaksi enemmän kuin vuonna 2008. Mopoilijoita menehtyi 11. Mopoilijoita loukkaantui 1 124 vuonna 2009, mikä on 119 enemmän kuin vuonna 2008.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995-2009	3
Laatuseloste.....	4

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995-2009

Vuosi	Kuolleet	Loukkaantuneet	Henkilövahinko- onnettomuudet
1995	441	10 191	7 812
1996	404	9 299	7 274
1997	438	8 957	6 980
1998	400	9 097	6 902
1999	431	9 052	6 997
2000	396	8 508	6 633
2001	433	8 411	6 451
2002	415	8 156	6 196
2003	379	9 088 ¹⁾	6 907 ¹⁾
2004	375	8 791	6 767
2005	379	8 983	7 022
2006	336	8 580	6 740
2007	380	8 446	6 657
2008	344	8 513	6 881
2009	279	8 057	6 414

1) Tilastointi on muuttunut.

Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tieliikenneonnettomuudeksi katsotaan henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma, joka on sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella ja jossa on osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tieliikennelaissa määriteltyjen ajoneuvojen lisäksi osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa. Jalankulkijan kaatuminen ei ole liikenneonnettomuus, polkupyörällä (=ajoneuvo) kaatuminen on.

Tieliikenneonnettomuustilasto palvelee liikenneturvallisuustilanteen seurantaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Tilaston tietoja käytetään muun muassa liikenneturvallisuustoimenpiteiden ja liikennesuunnittelun perusteena. Valtakunnallisella tasolla käyttäjiä ovat ministeriöt, keskusvirastot ja liikennealan järjestöt, paikallisella tasolla lähinnä kunnat. Kansainvälisesti tiedot toimitetaan muun muassa YK:n Euroopan talouskomissiolle (ECE), OECD:n tieliikenne- ja liikenneonnettomuustietokantaan (IRTAD) sekä Euroopan unionin tieliikenneonnettomuustietokantaan CARE:en joka perustuu ministerineuvoston päätökseen (93/704/EC).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tieliikenneonnettomuustilasto on kokonaistutkimus. Tilastokeskus saa poliisiasian tietojärjestelmään (PATJA) tallennetut tieliikenneonnettomuustiedot poliisilta. Tiedot siirretään poliisilaitoksilta keskitettyyn rekisteriin, josta uudet tiedot muokataan ja siirretään Tilastokeskukseen 3 kertaa kuukaudessa. Jokaisen kuukauden aineistoa päivitetään vielä 3 kuukautta sen päättymisen jälkeen.

Tilastokeskus täydentää vuosiaineistoa tilastoitavaa vuotta seuraavan vuoden keväällä kuolemansyytilaston tiedoilla kuolleista, Liikenneviraston tiedoilla tapahtumapaikasta sekä liikennevahinkojen tutkijalautalautakuntien tiedoilla kuolemaan johtaneista rattijuopumusonnettomuuksista. Lisäksi tieliikenneonnettomuusaineistoa täydennetään vuosittain Liikenteen turvallisuusviraston ajokortti- ja moottoriajoneuvotiedoilla sekä oikeustilaston pakkokeinoaineistolla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkaistuja tietoja voidaan pitää varsin luotettavina. Tilasto kattaa kuolemaan johtaneet onnettomuudet sataprosenttisesti. Peittävyys kontrolloidaan kuolinsyytödistusten avulla.

Peittävyys on henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osalta noin 20 prosenttia. Eri onnettomuustyyppien tietoon tulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneissa polkupyöräilijöissä. Puutteellisuudet johtuvat siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon. Puuttuvista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista valtaosassa on vain lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tieliikenneonnettomuustiedot julkaistaan ennakkollisina kuukausittain noin 3 viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen. Vuosijulkaisu ilmestyy kerran vuodessa noin 6 kuukautta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Vuosijulkaisussa esitettävät tiedot ovat lopullisia. Tilaston tietoja on nähtävissä myös Tilastokeskuksen StatFin -tietokannassa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tarkistetun aineiston pohjalta Tilastokeskus laatii kuukausittain tiedotteen ja taulukkopaketin. Tiedote on luettavissa esimerkiksi Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Lopullisesta vuosiaineistosta Tilastokeskus tekee paperijulkaisun sekä tiedotteen, joka on luettavissa Tilastokeskuksen Internet-sivuilla.

Tilastokeskus tekee asiakkaan tarpeiden mukaisia maksullisia tulostuksia. Tietoja voidaan luovuttaa myös aineistona tutkimuskäyttöön tai tilastollisia erityisselvityksiä varten, ilman tunnistetietoja.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuosina 1931-1940 tilasto sisälsi vain onnettomuudet, joissa osallisena oli moottorikäyttöinen ajoneuvo. Huomattava muutos tilastoinnissa tapahtui 1978, jolloin loukkaantumiseksi ei katsottu enää mustelmia, naarmuja ym., joista ei aiheudu hoitoa. Määrittelymuutos vähensi loukkaantuneitten määrää lähes 30 prosenttia.

Kuolemansyytilastossa tieliikenteessä kuolleiden määrä on hieman tässä esitettyjä lukuja suurempi eri määrittelyjen takia: kuolemansyytilastossa mukana ovat muun muassa 30 vuorokauden jälkeen kuolleet.

Poliisi siirtyi käyttämään uutta tietojärjestelmää vuonna 1995. Siihen siirtyminen on aiheuttanut ongelmia onnettomuus- ja loukkaantumislukujen vertailussa. Tiedonkeruussa tapahtunut muutos ei vaikuta vertailukelpoisuuteen kuolemantapausten osalta, jotka tarkistetaan edelleen myös kuolemansyytilastosta.

Vuonna 2003 Tilastokeskuksessa otettiin käyttöön tieliikenneonnettomuustietojen käsittelyyn uusi tietojärjestelmä. Nykyaikaisempi tietojärjestelmä on mahdollistanut onnettomuustietojen perusteellisemmän käsittelyn ja muiden aineistojen helpomman hyväksikäytön. Tarkempien tilastoperusteiden käyttöönotto on nostanut loukkaantuneiden lukumääriä noin 8 prosenttia. Kuolleiden lukumääriin uudistus ei ole vaikuttanut.

Joissain maissa käytetään tieliikennekuoleman määrittelyssä 30 vuorokauden rajasta poikkeavaa aikarajaa. Kaikissa maissa peittävyys kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osalta ei ole sataprosenttinen.

Vuoden 2007 alusta lähtien tieliikenneonnettomuustietoja on täydennetty kuukausittain onnettomuustutkijalautakunnan poliisijäsenen tutkintolomakkeiden tiedoilla. Tämä osaltaan parantaa ennakkotietoja erityisesti alkoholitapausten kirjaamisessa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastonkeskuksen laatiman tieliikenneonnettomuustilaston lisäksi Suomessa ilmestyy toinen eri perusteista lähtevä tilasto. Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT) kokoaa oman tilastonsa onnettomuuksista, joista on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta. Aineisto perustuu lähinnä vakuutusnottajien antamiin tietoihin. Omaisuusvahinkojen osalta on perusteltua käyttää VALT:n tilastoa, koska se sisältää suuren osan niistä lievistä peltikolareista, jotka osalliset sopivat keskenään ja ilmoittavat vakuutusyhtiölle, mutta eivät poliisille.

Liikennevahinkojen tutkijalautakunnat tutkivat kaikki kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet Suomessa. Tutkijalautakuntatyön tulokset kootaan vuosittain ilmestyviin raportteihin, lisäksi tutkijalautakunta-aineistoista tehdään erillistutkimuksia.

Liikenneonnettomuustapauksia tilastoivat myös sairaalat ja terveyskeskukset, mutta kerättävät tiedot on tarkoitettu lähinnä terveydenhuoltoa varten, eikä niitä voi kunnolla käyttää liikenneturvallisuuksystyössä. Terveystietojen käyttöä täydentävänä aineistona, koska niistä on saatavissa tietoa, joka jää muiden tilastojen ulkopuolelle, esimerkkinä tästä kevyessä liikenteessä loukkaantuneet.

Lisätietoja

Mari Törmänen (09) 1734 3215

Raini Östlund

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.stat.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute